

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022

WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy w rodzinie jest problemem o szerokim zasięgu, współcześnie zdaje się być szczególnie ważnym i aktualnym. Prawie każdego dnia dowiadujemy się z mediów, a także z obserwacji własnego środowiska o kolejnym dramacie rodzinnym.

Ostatnie lata zmieniły postrzeganie zjawiska przemocy w rodzinie, które staje się coraz bardziej jawne. Jednak pomimo zachodzących zmian ludzie często jeszcze niechętnie mówią o negatywnych skutkach przemocy, które mają miejsce w rodzinie. Ofiary często nie chcą przyznać się do faktu, że są bite i w różny sposób maltretowane. Zastanawiamy się, dlaczego ciągle tkwią w toksycznych związkach nie szukając nigdzie pomocy, narażając siebie na kolejne upokorzenia.

Czynniki składające się na wydarzenia prowadzące do przemocy tworzą sploty przenikające wszystkie środowiska, w których żyje człowiek. Rodzina, sąsiedzi, instytucje – wszyscy mogą mieć wpływ na przebieg i rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie oraz przywrócenie prawidłowej sytuacji.

Specyficzna problematyka zjawiska przemocy w rodzinie należy do zagadnień o dużym znaczeniu dla każdego człowieka i całego społeczeństwa. Staje się coraz bardziej niepokojąca i wymaga podejmowania odpowiednich i sprawnych działań, aby zapobiegać jego występowaniu, a w najgorszym przypadku zmniejszyć jego rozmiary.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w swoim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podaje następującą definicję – przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił, działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody

Lipowska – Teutsch podaje definicję przemocy zaproponowaną przez A. L. Gately, która określa to zjawisko jako – zespół atakujących, nadzorujących i kontrolujących zachowań, obejmujących przemoc fizyczną, przemoc seksualną i przemoc emocjonalną. Jest to spójna całość, ciąg zachowań o charakterze zamierzonym i instrumentalnym, których celem jest zniewolenie ofiary, wyeliminowanie jej suwerennych myśli i działań, podporządkowanie jej żądaniom potrzebom sprawcy.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa art. 2, pkt 2, że przemoc rozumie się jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członka rodziny, a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Stosowanie przemocy w rodzinie jest karalne, na co wskazuje zapis w obowiązującym kodeksie karnym art. 207 k.k. § 1, który stanowi, że kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

DIAGNOZA STANU PROBLEMU

Gmina Rogowo usytuowana jest na obrzeżu Województwa Kujawsko – Pomorskiego w jego południowo – zachodniej części, wchodzącej w skład powiatu znińskiego.

Powierzchnia gminy wynosi 17 856 km². Gminę Rogowo zamieszkuje 6 941 mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia 2016r.).

Na terenie gminy funkcjonują:

- Zespół Publicznych Szkół w Rogowie, do którego w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 413 uczniów, w tym 279 do szkoły podstawowej i 134 do gimnazjum;
- Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie, do którego w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 206 uczniów, w tym 115 do szkoły podstawowej i 61 do gimnazjum i 30 do oddziału przedszkolnego, w tym: 22 dzieci to 5-6 latki oraz 8 dzieci to 3-4 latki;
- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mięcierzynie, do którego w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 101 dzieci, w tym 72 do szkoły podstawowej i 29 do oddziału „0”. Ponadto 21 dzieci uczęszcza do przedszkola w przedziale różnowiekowym;
- Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mięcierzynie, do którego w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 20 uczniów;
- Przedszkole Gminne w Rogowie, do którego w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 99 dzieci, w tym 35 dzieci 5 i 6 letnich oraz 20 dzieci 4-letnich i 9 dzieci 3-letnich.

Opiekę zdrowotną zabezpiecza Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rogowie.

Działalność kulturalna prowadzona jest głównie w Gminnym Domu Kultury i Gminnej Bibliotece Publicznej.

Problemy społeczne w gminie Rogowo rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy z zakładami, instytucjami, stowarzyszeniami, w tym: ze szkołami, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie, Sądem Rejonowym w Żninie.

W Rogowie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy. W Punkcie w odniesieniu do mieszkańców gminy Rogowo (stan na 31 grudnia 2016r.):

- 1) omówiono i udzielono 235 porad prawnych, przy czym skorzystało z nich 77 osób,
- 2) sporządzono 165 pism procesowych,
- 3) udzielono telefonicznie 290 porad prawnych (bieżących wyjaśnień).

Z pomocy terapeuty zatrudnionego w Punkcie skorzystało od 1 stycznia do 31 grudnia 2015r. 144 osób. Terapia małżeńska prowadzona była w 13 przypadkach. W terapii grupowej dla osób doznających przemocy uczestniczyło 13 osób, natomiast w mitingach udział brała 1 osoba.

W przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do odegrania ważną rolę ma policja. Często od skuteczności interwencji policji zależy czy pomoc udzielana przez inne służby będzie efektywna.

Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Janowcu Wlkp. wynika, iż w okresie od stycznia do grudnia 2016r. policjanci sporządzili 14 „Niebieskich Kart”.

Ponadto 1 „Niebieską Kartę” sporządził pedagog szkolny ZPS w Gościeszynie.

Sprawcami przemocy w rodzinie bili w szczególności mężczyźni – mężowie, ojcowie, bracia.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2015 roku o przeciwdziałaniu przemocy w gminie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy liczący 11 osób. W jego skład wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- Zespołu Publicznych Szkół w Rogowie,
- Zespołu Publicznych Szkół w Gościeszynie,
- Szkoły Podstawowej w Mięcierzynie,
- Gminnego Przedszkola w Rogowie,
- Niepublicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Rogowie,
- Sądu Rejonowego w Żninie,
- Komisariatu Policji w Janowcu Wielkopolskim,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych „PAŁUKI” w Rogowie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W roku 2016 odbyły się 4 spotkania całego zespołu i 15 spotkań grup roboczych, na których

prowadzono postępowanie w stosunku do 15 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie w okresie od stycznia do grudnia 2016r. nie zanotował przypadku przyznania pomocy z powodu przemocy w rodzinie.

Z przemocą nierozzerwalnie związany jest problem alkoholizmu.

Z danych uzyskanych od radcy prawnego zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich rodzin wynika, że w roku 2016 udzielono pomocy 77 osobom.

Przedstawiona wyżej ogólna charakterystyka gminy daje podstawę do opracowania lokalnego harmonogramu spójnych, skoordynowanych i profesjonalnych działań wszystkich instytucji i służb działających na froncie zjawiska przemocy dla potrzeb mieszkańców gminy Rogowo w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących przemocy w rodzinie.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

1. ogółu społeczeństwa, w tym do osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. służb zajmujących się w Gminie przeciwdziałaniem przemocą,
2. osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. sprawców przemocy w rodzinie,
5. świadków przemocy w rodzinie.

REALIZATORZY

1. Gmina Rogowo.
2. Inne podmioty współodpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań w ramach programu, takie jak: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, Ochotnicza Straż Pożarna, parafie rzymsko-katolickie, Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy, stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi, Gminny Dom Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rogowie.

CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie; zmiana postępowania przez nich problemu przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) - zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej i na stronach internetowych Gminy i GOPS - organizowanie kampanii, happeningów, festynów, konkursów 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba materiałów informacyjnych - liczba artykułów w prasie lokalnej i na stronach internetowych - liczba przeprowadzonych kampanii, happeningów, festynów, konkursów 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)
Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań, opracowanie ich wyników 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych diagnoz 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - placówki oświatowe
Prowadzenie edukacji służącej wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń, warsztatów - zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej - praca socjalna - udzielanie indywidualnych porad, konsultacji - zakup publikacji do biblioteki publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń, warsztatów - liczba artykułów prasowych - liczba rodzin, u których świadczona jest praca socjalna - liczba udzielonych konsultacji, porad - liczba zakupionych publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe - GOPS - Bibliotek Publiczna
Prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie warsztatów, pogadanek, spektakli profilaktycznych - realizowanie programów profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba warsztatów, pogadanek, spektakli - liczba realizowanych programów 	<ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe - GOPS
Integracja rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i wspieranie przedsięwzięć umożliwiających wspólne spędzanie czasu 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsięwzięć 	<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Rogowo - placówki oświatowe - GOPS - stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi

			<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Dom Kultury - Biblioteka Publiczna - parafie rzymsko-katolickie - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) - Ochotnicza Straż Pożarna - Komenda Powiatowa Policji w Żninie (KPP) - Zespół Interdyscyplinarny
--	--	--	--

2. Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie

Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
Rozwijanie istniejących i tworzenie nowych podmiotów udzielających pomocy doznającym przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy - kontynuowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - kontynuowanie działań Zespołu interdyscyplinarnego 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba korzystających z pomocy specjalistycznej w Punkcie Konsultacyjnym w rozbiciu formy pomocy - liczba osób nadużywających alkoholu będących sprawcami przemocy, z którymi przeprowadziła rozmowy GKRPA - liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba rozmów z osobami doświadczającymi przemocy - liczba przeprowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny rozmów ze sprawcami przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Rogowo - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przygotowanych i rozprowadzonych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS

udzielenia pomocy w środowisku lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i opublikowanie informacji na stronach internetowych Gminy i GOPS - umieszczanie informacji w prasie lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opublikowanych informacji na stronach internetowych - liczba informacji umieszczonych w lokalnej prasie 	
Udzielanie pomocy w wsparcia osobom doświadczającym przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą - diagnozowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą - udzielanie pomocy społecznej, psychologicznej, terapeutycznej i prawnej - zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w związku z przemocą w rodzinie w trybie art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (t. j. Dz. U. z 2015, poz. 1394) - podejmowanie działań mających na celu otrzymanie przez osoby doświadczające przemocy w rodzinie mieszkań socjalnych poza kolejnością - zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - liczna interwencji - liczba osób, którym udzielono pomocy z uwzględnieniem podziału na kategorie wsparcia - liczba osób, które skorzystały z ośrodków wsparcia - liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie - liczba osób dotkniętych przemocą, które otrzymały mieszkanie socjalne poza kolejnością. 	<ul style="list-style-type: none"> - KPP Żnin - GOPS - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Gmina Rogowo
Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne wizyty w środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wizyt 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS - KPP

3. Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie

Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
Upowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania przemocy oraz możliwościach uzyskania pomocy	- przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych	- liczba przygotowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjnych	- GOPS
Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy w rodzinie	- stosowanie procedury „Niebieska Karta” - informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie - kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych - motywowanie osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc do podjęcia leczenia - kierowanie do sądu wniosku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy i nadużywających alkoholu	- liczba osób w stosunku, do których założono „Niebieską Kartę” - liczba osób skierowanych do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych - liczba osób, które motywowano do podjęcia leczenia odwykowego - liczba osób, wobec których skierowano wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu - liczba osób, która poddała się leczeniu odwykowemu	- Zespół Interdyscyplinarny - Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy - GKRPA - GOPS

4. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
Podnoszenie wiedzy i rozwijanie umiejętności osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- organizacja i udział w szkoleniach	- liczba zorganizowanych szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	- GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA - placówki oświatowe

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie uchwała Rada Gminy.
- 2) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
- 3) Zadania określone w Programie realizowane będą w sposób ciągły, w latach 2017-2020.
- 4) Finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest dokonywane w ramach zadań własnych gminy, w tym również z opłat pobieranych za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.